

Abstrakt:

Husité nebyli v českých dějinách nikdy chápáni jednoznačně. Práce se pokouší zodpovědět otázku, jakým způsobem a proč se proměňoval obraz husitů v české filmové tvorbě. Jak totiž ukazují současné výzkumy, filmová tvorba hraje významnou roli ve formování historického vědomí společnosti a její kolektivní paměti. V práci je použita kvalitativní obsahová analýza, která není založena na standardizovaných postupech kritické diskurzivní analýzy. Analýze bylo podrobena sedm celovečerních filmů s husitskou tematikou z let 1947–2022, jednotlivé filmy byly mezi sebou následně komparovány. Z kvalitativní analýzy vyplývá, že v průběhu uplynulých osmi desetiletí docházelo k významným proměnám obrazu husitství. Zatímco v prvních desetiletích byli husité vykresleni jako společenská skupina trpící pod útlakem nepřítele, od 60. let se ve filmech objevuje i kritika jejich válečných aktivit. Zároveň je ve filmech patrný trend, který čím dál více zdůrazňuje význam náboženských otázek. V předkládaném obrazu sociálních vztahů pak lze největší proměny sledovat v zobrazování žen, jež získávají ve filmech čím dál výraznější a aktivnější role. Tyto proměny obrazu husitů lze vysvětlit řadou faktorů, mezi které patří změna politického režimu, upadající vliv marxistické filozofie, otevřenost společnosti v náboženské oblasti či postupující emancipace žen v české společnosti.

Klíčová slova:

Husité, film, historické vědomí, kolektivní paměť